

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)

دانشکده پرستاری و مامایی

دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی دانشکده پرستاری

نام درس: مفاهیم جدید و پدیده های نوین در مامایی... ۱	کد درس:	تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری
پیشنیاز: -	رشته تحصیلی: آموزش مامایی	مقطع تحصیلی دانشجویان: ارشد
مدت زمان ارائه درس: ۳۴ ساعت	محل برگزاری: پرستاری و مامایی	نام مدرس: مهین کمالی فرد

هدف کلی درس: در طول ارائه این واحد دانشجو با مفاهیم نو درباره بهداشت قبل از ازدواج، مامایی از جمله مفاهیم مادری، پدری، فرزنددی، آشنایی با مسائل و مشکلات اجتماعی، روانی مادر و افراد خانواده در انتظار فرزند و نقش ماما در این زمینه، مراقبتهای دوران بارداری، تغذیه، تمرینات ورزشی تنفسی، کم کردن درد زایمان، عوارض دوران بارداری از جمله خونریزیهای سه ماهه اول، دوم، سوم، افزایش سطح علمی فراگیر در زمینه اختلالات فشارخون در بارداری از جمله اکلامپسی، پراکلامپسی، مفهوم غم مرگ نوزاد، بارداری در نوجوانان و سنین بالا و مروری بر بیماریهای داخلی - جراحی در بارداری آشنا می شود.

اهداف جزئی و رفتاری:

نمونه جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	روش یاددهی* یادگیری	مواد و وسایل آموزشی	زمان جلسه (دقیقه)	تکالیف دانشجو	نحوه** ارزشیابی	بودجه بندی سوالات	
									تعداد سوال	نمره
۱	بهداشت قبل از ازدواج	۱- مفهوم مراقبتهای پیش از بارداری را به درستی تعریف نموده و حداقل ۳ مورد از آنها را نام ببرد. ۲- بهداشت روانی قبل از ازدواج را توضیح داده و ۹۰٪ مناسب ترین شرایط روحی برای ازدواج را شرح دهد. ۳- با STD ها، علت، علائم، نحوه انتقال و پیشگیری و عوارض آنها در بارداری آشنا شده و درمان آنها را به درستی توضیح دهد. ۴- در ارزیابی سلامت فیزیکی خانم مایل به بارداری ۱۰۰٪ مواردی را که باید مورد توجه قرار گیرد لیست نماید. ۵- موارد نیازمند به مشاوره را در ۹۰٪ موارد به درستی ذکر نماید.	دانش دانش فهمیدن دانش دانش	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	۱۲۰	شرکت در پرسش و پاسخ	امتحان کتبی	۳	۶٪
۲	دستورات اسلام در مورد بهداشت قبل از ازدواج و لقاح	کاربرد دستورات اسلام در مورد بهداشت قبل از ازدواج و لقاح و اصول مراقبتهای دوران بارداری در جهت کمک به تامین سلامت جسمی، روانی، اجتماعی مادر و جنین	تکلیف ارائه توسط دانشجوی داوطلب	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	۱۲۰	شرکت در پرسش و پاسخ	امتحان کتبی	۳	۶٪
۳	علائم و تشخیص بارداری و استفراغهای شدید	۱- شواهد فرضی بارداری را در ۹۰٪ موارد بدرستی توضیح دهد.	فهمیدن	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	۱۲۰	شرکت در	امتحان کتبی	۳	۶٪

* روش یاددهی - یادگیری می‌تواند شامل: سخنرانی، مباحثه‌ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی

** آزمون‌ها بر اساس اهداف می‌توانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله‌ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد. لازم است در نحوه ارزشیابی، نوع آزمون برای نمونه سوالات چهارگزینه‌ای، تشریحی و غیره نیز مشخص گردد.

تعداد سوال	نمره	نحوه* ارزشیابی	تکالیف دانشجوی	زمان جلسه (دقیقه)	مواد و وسایل آموزشی	روش یاددهی* یادگیری	طبقه هر حیطه	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	اهداف میانی (رئوس مطالب)	نمونه سئوالات
			پرسش و پاسخ				فهمیدن ارزشیابی قضاوت دانش	۲- شواهد احتمالی بارداری را در ۹۰٪ موارد بدرستی توضیح دهد. ۳- ۹۰٪ علائم مثبت حاملگی را توضیح دهد. ۴- تشخیص های افتراقی را بدرستی مطرح نماید. ۵- ۳ مورد از آزمایشهای تشخیص بارداری را توضیح داده و نتایج را به درستی تفسیر نماید نحوه پیشگیری، تشخیص و درمان در استفرغهای شدید حاملگی و عدم تعادل الکتروولیتها را در ۹۰ درصد موارد بدرستی ذکر نماید	حاملگی و عدم تعادل الکتروولیتها	
۳	۶٪	امتحان کتبی	شرکت در پرسش و پاسخ	۱۲۰	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	کاربرد دانش فهمیدن دانش	۱- ۹۰٪ سازگاری روانی مادر را از نظر تئوریهای مختلف بارداری پیشبینی کند. ۲- مفهوم Parenthood را به درستی شرح دهد. ۳- از عوامل تأثیرگذار بر سازش والدین ۵ مورد را نام برده و نقش ماما را در آماده سازی والدین برای بارداری و زایمان به درستی شرح دهد. ۴- تغییرات فیزیولوژیک بارداری در بدن مادر را بطور کامل شرح دهد. ۵- مفهوم Sibling را به درستی توضیح دهد.	آشنایی با مفاهیم سازش با بارداری آشنایی با مفاهیم Parenthood و سازش آنان با بارداری و صاحب فرزند شدن آشنایی با مفهوم Sibling و نقش ماما در برقراری سازش	۴

تعداد سوال	نحوه** ارزشیابی	تکالیف دانشجو	زمان جلسه (دقیقه)	مواد و وسایل آموزشی	روش یاددهی* یادگیری	طبقه هر حیطه	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	اهداف میانی (رئوس مطالب)	شماره جلسه
							۶- نقش ماما در ایجاد سازش و تطبیق مناسب آنان با بارداری، زایمان و ورود نوزاد به خانواده را بدرستی ذکر نماید.		
۳	امتحان کتبی	شرکت در پرسش و پاسخ	۱۲۰	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	دانش	<ul style="list-style-type: none"> - تمامی موارد کاربرد سونوگرافی در مامایی را نام برد. - روشهای بررسی سلامت، رشد و تکامل جنین در نیمه اول بارداری را بدرستی ذکر نماید 	کاربرد سونوگرافی در مامایی	۵
۳	امتحان کتبی	شرکت در پرسش و پاسخ	۱۲۰	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	دانش	<ul style="list-style-type: none"> - تعریف، اتیولوژی و عوارض مادری و جنینی را بدرستی ذکر نماید. - اداره بارداری و زایمان و مراقبتها را بدرستی بیان کند 	بارداری چند قلوبی	۶
۳	امتحان کتبی	شرکت در پرسش و پاسخ	۱۲۰	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	کاربرد ارزشیابی قضاوت فهمیدن	<ul style="list-style-type: none"> ۱- بر اساس بارداری و شرایط مادر برنامه ریزی صحیحی را برای ویزیتهای بیمار به عمل آورد. ۲- آزمایشهای روتین بارداری را نام برده و آنها را به درستی تفسیر نماید. ۳- ۱۰۰٪ موارد نیاز به ایموتیزاسیون در بارداری را ذکر نموده و روش صحیح آن را ذکر نماید. ۴- تمامی مراقبتهای سه ماهه اول و دوم را لیست نموده و بتواند حداقل ۸۰٪ موارد لیست شده را به درستی توضیح دهد. 	مراقبتهای دوران بارداری	۷

تعداد سوال	نمره	نحوه** ارزشیابی	تکالیف دانشجوی	زمان جلسه (دقیقه)	مواد و وسایل آموزشی	روش یاددهی* یادگیری	طبقه هر حیطه	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	اهداف میانی (رئوس مطالب)	شماره جلسه
								۵- مراقبت و درمان مادران دچار سوءتغذیه بارداری در ارتباط با رژیم غذایی و دارویی را بدرستی شرح دهد. ۶- نکات مراقبتی در ارتباط با سوزش سر دل، اجابت مزاج، ورزش دوران بارداری را در ۹۰٪ موارد بدرستی توضیح دهد. ۷- علائم هشدار دهنده مراقبتهای دوران بارداری را در ۱۰۰٪ موارد بدرستی ذکر نماید.		
۹	۱۸٪	امتحان کتبی	شرکت در پرسش و پاسخ	۳۶۰	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	دانش فهمیدن فهمیدن	۱- انواع روشهای تسکین درد زایمانی را نام ببرد. ۲- تمامی روشهای دارویی تسکین درد زایمانی را نام برده و روش استفاده را به درستی توضیح دهد. ۳- ۹۰٪ عوارض روشهای دارویی تسکین درد بر روند و نتایج زایمان را به درستی بیان نماید. ۴- روشهای غیر دارویی تسکین درد را نام برده و انواع مختلف تکنیکها را به درستی توضیح دهد.	تسکین درد زایمانی	۱۰ و ۹ و ۸
۳	۶٪	امتحان کتبی	شرکت در	۱۲۰	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	دانش فهمیدن	نحوه تشخیص، مراقبت و درمان انواع دیابت در بارداری را بدرستی ذکر نماید نحوه اداره زایمان مادر دیابتی و مراقبت از نوزاد را بدرستی بیان کند	دیابت در بارداری	۱۱

تعداد سوال	نحوه** ارزشیابی	تکالیف دانشجوی	زمان جلسه (دقیقه)	مواد و وسایل آموزشی	روش یاددهی* یادگیری	طبقه هر حیطه	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	اهداف میانی (رئوس مطالب)	شماره جلسه
		پرسش و پاسخ							
۳	۶٪	امتحان کتبی	۱۲۰	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	دانش	۱- مفهوم انواع فشارخونهای دوران بارداری را به درستی تعریف نماید. ۲- ۹۰٪ علل ایجاد، علائم و نشانه‌ها را توضیح دهد. ۳- ۹۰٪ راههای ارزیابی و اداره انواع مختلف را به تفکیک بیان نماید. ۴- نحوه اداره بارداری، زایمان و دوران پس از زایمان در مسمومیت حاملگی و اختلالات فشار خون را به درستی توضیح دهد.	مسمومیت حاملگی و عوارض ناشی از فشارخون بالا	۱۲
۳	۶٪	امتحان کتبی	۱۲۰	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	قضاوت	- تفاوت تغییرات فیزیولوژیک قلب در بارداری با بیماریهای قلبی را در ۱۰۰ درصد موارد بدرستی تشخیص دهد - انواع بیماریهای قلبی در بارداری و تاثیر متقابل آنها بر هم را بدرستی ذکر نماید - نحوه مراقبت از انواع بیماریهای قلبی در بارداری را بدرستی ذکر نماید. نحوه زایمان و پوزیشن مناسب در زایمان را برای انواع بیماریهای قلبی بدرستی ذکر نماید. مراقبت پس از زایمان در انواع بیماریهای قلبی را بدرستی ذکر نماید	بیماریهای قلبی و اختلالات ترومبوتیک در بارداری	۱۳

تعداد سوال	نمره	نحوه** ارزشیابی	تکالیف دانشجوی	زمان جلسه (دقیقه)	مواد و وسایل آموزشی	روش یاددهی* یادگیری	طبقه هر حیطه	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	اهداف میانی (رئوس مطالب)	نمونه جلسه
							قضاوت	اختلالات ترومبو تیک در بارداری اتیولوژی و تشخیص و پیشگیری را بدرستی ذکر نماید. اقدامات اورژانسی را بدرستی ذکر نماید اقدامات مراقبتی پس از زایمان را بدرستی ذکر نماید		
۳	۶٪	امتحان کتبی	شرکت در پرسش و پاسخ	۱۲۰	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	فهمیدن	دانشجو باید قادر باشد : ۱- در زمینه خونریزیهای سه ماهه اول تا ۸۰ درصد توضیحاتی ارائه نماید. ۲- اتیولوژی و تشخیص سقط جنین و مول هیداتیفورم ، درمان و مراقبتهای فوری پس از سقط جنین و مول هیداتیفورم را در ۹۰ درصد موارد بدرستی ارائه نماید. ۳- در زمینه خونریزیهای نیمه دوم بارداری دوم اتیولوژی و تشخیص دکلمان و پلاستا پرویا ، درمان و مراقبتهای فوری پس از دکلمان و پلاستا پرویا از جمله کنترل علائم حیاتی، خونریزی و اقدامات فوری را در ۹۰ درصد موارد بدرستی ت ارائه نماید.	خونریزیهای سه ماهه اول و خونریزیهای نیمه دوم بارداری	۱۴
۳	۶٪	امتحان کتبی	شرکت در پرسش و پاسخ	۱۲۰	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	دانش	در مورد سندرم غم پس از سقط مرگ جنین تا ۹۰٪ توضیح دهد. تعریف سندرم ، مراحل و علائم سندرم، سازش با سندرم	سندرم غم پس از سقط و مرگ جنین	۱۵

نوعه** ارزشیابی	بودجه بندی سوالات		تکالیف دانشجوی	زمان جلسه (دقیقه)	مواد و وسایل آموزشی	روش یاددهی* یادگیری	طبقه هر حیطه	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	اهداف میانی (رئوس مطالب)	نمونه نلسه
	تعداد سوال	نمره								
امتحان کتبی	۳	۶٪	شرکت در پرسش و پاسخ	۱۲۰	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	دانش	در زمینه بیماریهای داخلی - جراحی عفونی و مقاربتی در بارداری تا ۸۰ درصد توضیحاتی ارائه نماید علائم، تشخیص، درمان و مراقبت از مادر در بیماریهای ریوی، کلیوی و...	بیماریهای داخلی - جراحی، عفونی و مقاربتی در بارداری	۱۶
سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	۳	۶٪	امتحان کتبی	شرکت در پرسش و پاسخ	۱۲۰	ویدئو پروژکتور پاور پوینت	سخنرانی و مباحثه با دانشجویان	- در زمینه بارداری نوجوانان و سنین بالا تا ۹۰ درصد شرح دهد. تعریف، علائم و عوارض حاملگی در سنین فوق، مراقبت و آموزش در این نوع حاملگی ها	بارداری نوجوانان و سنین بالا	۱۷

تعداد جلسات: ۱۷

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان: حضور بموقع در کلاس - شرکت فعال در پرسش و پاسخها و بحث گروهی - ارائه بموقع و با کیفیت تکالیف درسی - خروج بموقع از کلاس - عدم غیبت بیش از حد مجاز از کلاس

منابع:

۱- <http://www.uptodate.com/contents/the-preconception-office-visit?source=machineLearning&search=prepregnancy+care&selectedTitle=1%7E69&sectionRank=2&anchor=H32#H32>

۲- Marshal E J& Raynor M, Myles textbook for midwives, 16th ed, Elsevier, 2014.

۳- کمالی فرد. م، بررسی ارتباط زفتارهای شیردهی بر درد نوک پستان، پایاننامه دوره کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی تبریز. ۱۳۷۵.

Mckinney, ES James S R , Murray S S, Ashwill. J W, Maternal – child Nursing, 2ed, Evolve elsenier Saunders. United –٤
state. 2005

www.safe motherhood.org/in/t-Facts.h-lm-٥

,Walsh D, Downe S, Essential Midwifery Practice: Intrapartum Care, 2010 Blackwell Publishing Ltd –٦

Cunningham G F . G, leveno J K , Bloom LSand etal «Williams obstetrics» 24nd ed ,volum 1,2, Mc Grow –٧

,Hill co

.New York,2014

٨- نازنین رضایی، مهین کمالی فرد، ملیحه افشار، تسکین درد زایمان، تحت امتیازدانشگاه علوم پزشکی تبریز، انتشارات یاد عارف، ۱۳۹۴

٩- مهین کمالی فرد، شیرین الهوردیزاده، روشهای غیر دارویی تسکین درد زایمان، انتشارات گلبن، ۱۳۸۶